

UCHWAŁA NR 246/2019
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 13 września 2019 r.

w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Demokracja i Sprawiedliwość z wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego, przeprowadzonych w dniach 21 października i 4 listopada 2018 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684)

postanawia

odrzuć sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Demokracja i Sprawiedliwość o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, związanych z udziałem w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego, przeprowadzonych w dniach 21 października i 4 listopada 2018 r. **z powodu naruszenia** art. 132 § 3 oraz art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego.

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Demokracja i Sprawiedliwość przedłożył Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie finansowe w terminie określonym w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego w związku z art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego. Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie ze wzorem, określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2014 r. w sprawie łącznego sprawozdania finansowego komitetu wyborczego, który zarejestrował kandydata na wójta, burmistrza albo prezydenta miasta (Dz. U. poz. 280 oraz z 2018 r. poz. 1343).

Do sprawozdania dołączono sprawozdanie biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą, zawierające jego opinię na temat sprawozdania finansowego Komitetu.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 144 § 7 Kodeksu wyborczego, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania finansowego Komitetu.

W wyniku badania sprawozdania finansowego Komitetu, dołączonych do niego dokumentów, sprawozdania biegłego rewidenta oraz wyjaśnień udzielonych przez Pełnomocnika Finansowego Komitetu, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła co następuje.

Komitet Wyborczy Demokracja i Sprawiedliwość wykazał w sprawozdaniu, że w okresie sprawozdawczym pozyskał przychody w wysokości 650,00 zł. Kwotę tę stanowiła wysokość opłaty za fakturę nr 458/2018 z dnia 23 października 2018 r. wystawioną przez Drukarnia „Nowy-Druk” Mariusz Nowiński za materiały wyborcze Komitetu, która została opłacona gotówką przez dwie osoby fizyczne ze środków prywatnych w kwocie 555,18 zł oraz, jak wynika z wyjaśnień Pełnomocnika Finansowego dołączonych do złożonego sprawozdania, ze środków wypłaconych z rachunku bankowego stowarzyszenia Demokracja i Sprawiedliwość w kwocie 94,82 zł. A zatem Komitetowi zostały przekazane środki, które zostały wydatkowane na cele kampanii wyborczej, bez pośrednictwa rachunku bankowego tego Komitetu.

Gromadzenie środków poza rachunkiem bankowym, narusza art. 134 § 1 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym środki finansowe komitetu są gromadzone wyłącznie na jednym rachunku bankowym. Naruszenie tego przepisu, zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego, nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania finansowego.

Zapłata za materiały wyborcze Komitetu środkami wypłaconymi z rachunku bankowego stowarzyszenia Demokracja i Sprawiedliwość, czyli środkami pochodzącymi od osoby prawnej, stanowi naruszenie art. 132 § 3 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym środki finansowe komitetu wyborczego organizacji mogą pochodzić wyłącznie z wpłat obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz z kredytów bankowych.

Naruszenie art. 132 § 3 Kodeksu wyborczego stanowi przesłankę do odrzucenia sprawozdania Komitetu, na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit d Kodeksu wyborczego. Przepis ten ma przy tym charakter kategoriyczny i nie pozostawia żadnego marginesu na ocenę stopnia jego naruszenia, m. in. tego, czy naruszenie prawa było umyślne, czy też nastąpiło na skutek jego niezajomości.

Stosownie do art. 149 § 1 Kodeksu wyborczego, korzyści majątkowe przyjęte przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów Kodeksu – w przypadku Komitetu Wyborczego Demokracja i Sprawiedliwość są to środki w łącznej kwocie 650,00 zł (555,18 zł + 94,82 zł) – podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Jeżeli korzyść majątkowa została zużyta lub utracona, przepadkowi podlega jej równowartość.

Komitetowi wyborczemu przysługuje prawo dobrowolnego wpłacenia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia Komitetowi niniejszej uchwały Państwowej Komisji Wyborczej, a w przypadku złożenia skargi na tę uchwałę do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego przez ten Sąd, na rachunek bankowy urzędu skarbowego właściwego dla siedziby Komitetu, równowartości środków w kwocie 650,00 zł. Potwierdzenie wpłaty równowartości tych środków, Komitet zobowiązany jest przedstawić Państwowej Komisji Wyborczej. W przypadku niewykonania wskazanych czynności, podjęte zostaną działania wskazane w art. 149 § 6 Kodeksu wyborczego.

Wydatki Komitetu wyniosły 650,00 zł i zostały przeznaczone na sfinansowanie ulotek wyborczych. Na fakturze na materiały wyborcze błędnie wskazano jako nabywcę: Demokracja i Sprawiedliwość zamiast Komitet Wyborczy Demokracja i Sprawiedliwość.

Wydatki Komitetu nie przekroczyły limitu określonego zgodnie z art. 135 w związku z art. 378 i 476 Kodeksu wyborczego. Nie przekroczyły one także limitu wydatków na kampanię wyborczą prowadzoną w formach i na zasadach właściwych dla reklamy, określonego zgodnie z art. 136 Kodeksu wyborczego, wynoszącego dla Komitetu Wyborczego Demokracja i Sprawiedliwość 108 876,00 zł.

W sprawozdaniu błędnie wykazano wartość środków pieniężnych gromadzonych na rachunku bankowym, w tym pochodzące z wpłat od osób fizycznych w wysokości 94,82 zł (część I sprawozdania, lit. A, pkt I, ppkt 1), ponieważ Komitet nie otworzył rachunku bankowego. W pozycji tej zatem powinno być wykazane 0,00 zł. Ponadto w sprawozdaniu lit. A, pkt II – „Wartość innych przychodów lub wpływów” wpisano kwotę 555,18 zł, stanowiącą wysokość zapłaty dokonanej przez osoby fizyczne z ich prywatnych środków za materiały wyborcze Komitetu. W punkcie tym powinna być także uwzględniona kwota 94,82 zł, tj. wysokość środków wypłaconych z rachunku bankowego Stowarzyszenia Demokracja i Sprawiedliwość z których również dokonano części zapłaty za materiały wyborcze Komitetu, a więc stanowiły one przychód Komitetu. Wartość jaka powinna być zatem wykazana w lit. A sprawozdania, pkt II – „Wartość innych przychodów lub wpływów” to 650,00 zł. W części II sprawozdania „Informacje szczegółowe” pkt. I podano dane rachunku bankowego niebędącego rachunkiem Komitetu, ponieważ Komitet Wyborczy Demokracja i Sprawiedliwość rachunku nie otworzył. Do sprawozdania dołączono historię rachunku bankowego stowarzyszenia Demokracja i Sprawiedliwość, który jest zgodny z nr rachunku podanym w sprawozdaniu Komitetu. Dodatkowo w pkt I „rachunek bankowy” ppkt 1. „wpłaty ogółem” oraz ppkt 2 „wypłaty ogółem”, w których wyszczególniono daty pierwszych i ostatnich wpłat oraz wypłat

z rachunku bankowego, również nie powinny być wyszczególnione w sprawozdaniu, ponieważ nie dotyczą rachunku bankowego Komitetu. Natomiast w części II – Informacje szczegółowe, pkt. III – wpłaty przyjęte i niezwrócone, dokonane w inny sposób niż czekiem rozrachunkowym, przelewem lub kartą płatniczą, gdzie wpisano kwotę 555,18 zł, powinna widnieć wartość 650,00 zł, czyli kwota wszystkich środków przyjętych przez Komitet dokonanych w inny sposób niż czekiem rozrachunkowym, przelewem lub kartą płatniczą (555,18 zł + 94,82 zł).

Złożenie sprawozdania finansowego sporządzonego niezgodnie ze stanem faktycznym narusza ustawowy obowiązek sprawozdawczy określony w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego, w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie łącznego sprawozdania finansowego komitetu wyborczego, który zarejestrował kandydata na wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

Z wyjaśnień Pełnomocnika Finansowego Komitetu przesłanych do Państwowej Komisji Wyborczej dnia 6 maja 2019 r. wynika, że Komitet korzystał z lokalu stanowiącego siedzibę stowarzyszenia Demokracja i Sprawiedliwość, gdzie korzystał „grzecznościowo” z energii elektrycznej oraz ze sprzętu biurowego stowarzyszenia na którym drukowano druki wyborcze. Komitet wyborczy organizacji może nieodpłatnie korzystać w czasie kampanii wyborczej z lokalu tej organizacji, jak również z jej sprzętu biurowego, jednakże zakup materiałów niezbędnych do korzystania ze sprzętu biurowego jak również opłaty za media w okresie korzystania z lokalu przez komitet wyborczy, powinny być finansowane ze środków komitetu wyborczego oraz wliczone do przysługującego mu limitu wydatków. Korzystanie z mediów w lokalu stowarzyszenia oraz z materiałów eksploatacyjnych niezakupionych przez Komitet stanowi naruszenie art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym komitetem wyborczym nie wolno przyjmować korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym, z wyjątkiem: nieodpłatnego rozpowszechniania plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne; pomocy w pracach biurowych; wykorzystania przedmiotów i urządzeń, w tym pojazdów mechanicznych, udostępnianych nieodpłatnie przez osoby fizyczne oraz nieodpłatnego udostępniania miejsc do ekspozycji materiałów wyborczych przez osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej w zakresie reklamy.

Zgodnie z art. 144 § 1 pkt 3 lit. d Kodeksu wyborczego, przyjęcie przez komitet wyborczy organizacji korzyści majątkowych z naruszeniem przepisów art. 132 § 5, skutkuje odrzuceniem sprawozdania finansowego Komitetu.

Jak wynika z wyjaśnień Pełnomocnika Finansowego Komitetu złożonych wraz ze sprawozdaniem oraz ze sprawozdania biegłego rewidenta badającego sprawozdanie

Komitetu, Komitet nie prowadził rachunkowości na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. (Dz.U. z 2018 r. Nr 395 ze zm.); co stanowi naruszenie art. 128 Kodeksu wyborczego.

Pełnomocnik wyborczy Komitetu, nie zawiadomił Państwowej Komisji Wyborczej o utworzeniu strony internetowej Komitetu. Stanowi to naruszenie art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym, pełnomocnik wyborczy komitetu w ciągu 7 dni od dnia przyjęcia przez Państwową Komisję Wyborczą zawiadomienia o utworzeniu komitetu, zawiadamia ten organ o adresie strony internetowej.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Komitetu, załączonych do niego dokumentów, wyjaśnień Pełnomocnika Finansowego oraz sprawozdania biegłego rewidenta, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia pełnomocnikowi finansowemu Komitetu Wyborczego Demokracja i Sprawiedliwość przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego postanowienia.

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Kozielowicz,*
Sylwester Marciniak

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Błuś, Zbigniew Cieślak,*
Arkadiusz Despot-Mładanowicz, Grzegorz Jędrejek, Wojciech Sych